

Rotary "Rädda Östersjön" projektet – Nyhetsbrev nr 7, april 2026

Bästa Rotary- och Östersjövänner,

Inledning

Nu är våren här. Vi har kommit till slutet av april och det är dags för nyhetsbrev nr 7 från distriktets Östersjökommitté. Det är ju en fantastisk tid på året – den bästa, eftersom vi har både maj - den skönaste tiden av våren - och hela sommaren framför oss. Det är bara att försöka njuta av vår natur, av Östersjön och av våra andra vattendrag, som alla rinner ut i vårt gemensamma innanhav. Men det är ju viktigt att vi alla också värnar naturen och gör vad vi kan för att förbättra vår miljö.

Vi i Östersjökommittén upplever att Rotaryklubbarnas intresse för att bidra till att förbättra miljön i och kring Östersjön inkl. avrinningsområdena ökar ständigt och detta är ju syftet med vårt "Rädda Östersjön" projekt, som nu drivits i mer än 6 år.

Östersjökommittén

På distriktets webbplats [om Östersjöprojektet](#) hittar du bl.a. namnen på medlemmarna i distriktets Östersjökommitté, de utbildade Östersjöambassadörerna, de tidigare nyhetsbrev, Östersjöprojektets logotype (se ovan), vår handlingsplan för år 2025-26, partnerlista, "verktygslista", länken till Facebookgruppen Rotary "Rädda Östersjön" projektet samt powerpointpresentationerna på svenska och engelska, som kan användas av klubbarna. Dokumenten uppdateras löpande.

I nyhetsbrevet nedan kan du liksom tidigare läsa om aktuella projekt och aktiviteter, som är genomförda eller planeras i de lokala Rotaryklubbarna, i syfte att bidra till att förbättra miljön i och runt Östersjön. Vi hoppas att du skall bli inspirerad och att detta skall leda till flera lokala aktiviteter framöver i klubbarna i samverkan med partners eller med varandra.

"Vågeffekten Rädda Östersjön" och "Rädda ett hav, en ring i taget"

Vi skickade under januari ut vårt Nyhetsbrev nr 6 till alla medlemmar i vårt distrikt plus alla våra "Rotary Östersjöambassadörer", våra partners m.fl.

En av våra medlemmar skickade nyhetsbrevet vidare till Notebook LM och vi kunde då ta del av två nya AI-genererade filmer om Rotary "Rädda Östersjön" projektet. Skrämmande men också spännande! Denna gång hade filmerna rubrikerna:

- ["Vågeffekten Rädda Östersjön"](#)
- ["Rädda ett hav, en ring i taget"](#)

Sex år av fokus på Östersjön bland alla 4-klassare i Trosa

Trosa Rotaryklubb deltar sedan starten 2020 i Rotarys projekt i arbetet med att rädda Östersjön. Eftersom Trosa ligger vid Östersjön och har en lång historia av strömmingsfiske, med allt vad detta medför, var det ett naturligt beslut att arbeta för Östersjöns bästa. Klubben valde från början att satsa på utbildning av mellanstadiebarn, som ett sätt att höja medvetande och kunskap om vårt kära hav och vilka konsekvenser detta får över tiden.

[Här kan du läsa hela artikeln på distriktets webbplats!](#)

Grattis och ett varmt tack till Trosa Rotaryklubb för denna fantastiska, lokala utbildning! Länsstyrelsen i Södermanland och Havsmiljöinstitutet har nu uppmanat Trosa Rotaryklubb att se till att de utbildade skolorna i Trosa ansöker om att bli *Blue Schools*, vilket nu är gjort.

Bli en *Blue School*

Det europeiska nätverket för *Blue Schools* är ett initiativ från EU-kommissionen för att öka havsmedvetenheten inom skolan och engagera lärare och elever i havsfrågor.

Skolor på alla nivåer, från förskola till gymnasium, kan ansöka om att bli en *Blue School*.

[På Havsmiljöinstitutets webbplats kan du ta del av mera info!](#)

Blå flagg

Blå Flagg är en internationell utmärkelse för fritidsbåtshamnar och stränder som finns i 51 länder. 2025 fick 13 svenska hamnar och 8 stränder hissa *Blå Flagg*. Varje hamn eller strand med *Blå Flagg* måste uppfylla ett antal kriterier inom områdena vattenkvalitet, miljö, utbildning säkerhet, service och tillgänglighet.

Kanske något att tipsa dina lokala hamnar om?

[Här kan du läsa mer om Blå Flagg](#)

Vårt antal partner växer successivt

Många partners är ju lokala men en del regionala, nationella och internationella.

Samverkan mellan klubbar och partners är viktigt precis som samverkan mellan klubbar – tillsammans blir vi starkare.

Vi försöker att hålla vår partnerlista på distriktets webbplats uppdaterad.

[Här kan du hitta senaste versionen av partnerlistan.](#)

Projektet ”Djupdykning i marin kunskap” fortsätter runtom i Sverige

I början av maj sker en turné, som startar i Borås och går via Ängelholm och Malmö till Simrishamn med skoldyk på varje ort. Under de därpå följande veckorna äger också ett antal skoldyk rum i Stockholm Mälardalen.

[Här hittar du en uppdaterad artikel på distriktets webbplats.](#)

Östersjöutställningen i Kolmårdens Djurpark

Initiativet till utställningen, som nu varit på plats i delfinriet sedan i juni 2025, togs av Rotaryklubbarna i Norrköping och Söderköping och byggdes sedan i samverkan med vår partner VOTO, Voice of the Ocean. Klubbarna i Östergötland funderar på hur de skall kunna utveckla utställningen. De har nu kommit fram till att för att få utställningen effektivare så bör den bemannas på bästa tänkbara sätt. [Läs mera här!](#)

"Stoppa bottentrålningen i Östersjön" - Rotary T-shirt att beställa

[Här hittar du alla detaljer om beställning av tröjorna!](#)

Upptäck vattnets hemligheter genom Rotarys vattentestväska

Ett flertal Rotaryklubbar har under flera år lånat ut Rotarys vattentestväska till sina lokala skolor. Värmdö Skärgård RK har utvecklat konceptet "[Vattenkollen Värmdö](#)" med egen webbsida, nya instruktioner samt app för rapportering i mobilen och visning av alla gjorda fälttester.

Hållbarhetsfestivalen i Gustavsberg den 31 januari

Värmdö Skärgård Rotaryklubb ställde för tredje året i rad ut på Hållbarhetsfestivalen i Gustavsbergsteatern den 31 januari.

Vi erbjöd ett "quiz" för barnfamiljer, där man lärde sig mera om Östersjön. För att skapa medvetande och väcka intresse sålde vi också:

Lasse Åbergs tre böcker:

- Havet är din bästa kompis, för åldern 6-9 år
- Så funkar havet – en djup bok, för 9-12 år och
- Havets ABC eller från Abborre till Ö, för 3-6 år samt
- Vi ser på vatten under ytan, för 4-12 år tillkommen på ett initiativ av Linnéuniversitetet till det förmånliga priset 100 SEK per styck.

[Här hittar du information om hur din Rotaryklubb kan beställa böckerna!](#)

Digital Art Gallery for the Baltic Sea by Rotarians

Ett digitalt galleri där det visas material från olika inslag i vårt distrikts "Rädda Östersjön"-projekt skapades i samarbete med Bialystock RK i Polen. En vernissage ägde rum 8 mars och hittills har galleriet haft 272 unika besökare. Snart kommer det att hållas flera "öppet hus" med samtal om Östersjön men galleriet kan besökas när som helst - det är öppet dygnet runt. <https://www.spatial.io/s/Baltic-Sea-Virtual-Gallery-68f52259216b82f2a8ee4adb?share=5506069841166804962>

För att gå runt i galleriet, kan du använda tangenterna (W) (A) (S) (D) eller piltangenterna.

Bokprojekt i Kalmar

Under mars besökte Rotarymedlemmar alla klasser i årskurs 4 och några i årskurs 5 i alla skolor i kommunen för att prata kort om Östersjön och dela ut böcker om Östersjön/vatten.

Syftet med projektet är att bidra till barnens läsfärdighet och samtidigt öka kunskaper om Östersjön och vatten. Alla barn ska läsa alla böcker fram till 12-13 maj – då ska barnen få träffa forskare från Linnéuniversitetet som ska berätta om sin forskning och svara på barnens frågor. Barnen har ombetts att återkomma till Rotary med teckningar som de gör med inspiration av böckerna. Teckningarna ska användas i kommande utställningar.

Gäddans Dag

Den 11 april hölls Gäddans Dag i Kronobäcks våtmarksområde och medlemmar från Mönsterås RK och Kalmar RK var på plats med ett informationsbord, bokförsäljning, och aktivitet för barnen. Vattenflaskorna med Östersjövatten med urin gjorde stort intryck på barnen.

BASRAN, Baltic Sea Regional Action Network of Rotarians - Genomförda och planerade aktiviteter inom BASRAN sedan nyhetsbrevet i januari:

- Söndagen den 18 januari kl. 19 – 20:30 arrangerades en charterceremoni för den nystartade "Rotaract Club of Baltic Sea" på nätet. Medlemmarna i klubben har varit deltagare i "RYLA Baltic Sea" i Tyskland 2022, i Sverige 2023, i Finland 2024 eller i Danmark 2025, som arrangerats av BASRAN.

[Här kan du se inspelningen av ceremonin och läsa mer om klubben.](#)

Den 9 april arrangerade "Rotaract Club of Baltic Sea" sitt första mycket intressanta webinarium med titeln: "Securing the Baltic Sea: Mission, Challenges and CTF Baltic" med Rear Admiral Stephen Haisch från "German Navy" som talare.

- BASRAN:s senaste webinarium ägde rum den 14 mars 2026 och hade titeln: "Plastic Pollution in the Oceans – From Global Strategy to Local Action in the Baltic Sea".
[Här kan du se inspelningen av webinariet och presentationerna.](#)

Den 5 maj arrangeras nu ett [uppföljningsmöte för den som är intresserad av ämnet.](#)

- Nästa webinarium blir den 10 oktober. Mera info följer i nästa nyhetsbrev i juli.
- BASRAN:s senaste nyhetsbrev skickade ut den 10 april och kan [läsas här!](#)
- Nästa "RYLA Baltic Sea 2026" äger rum i Palanga i Litauen den 3-6 september 2026.
[Här hittar du inbjudan med alla detaljer.](#)

Känner du någon mellan 18 och 30 som kan tänkas vara intresserad?
Sista anmälningssdag är den 15 maj.

Sist men inte minst – om du vill **bli medlem i BASRAN**, det gränsöverskridande samarbetet mellan Rotarydistrikt, klubbar och medlemmar i just nu åtta länder runt Östersjön, så är det bara att fylla i formuläret på startsidan: www.basran.eu
Medlemskapet är kostnadsfritt och innebär att du får framtida nyhetsbrev och inbjudningar till webinarier m.m.

Våtmarksprojektet på Värmdö

Värmdö Skärgård Rotaryklubb planerar att tillsammans med Värmdö församling anlägga en våtmark i Kyrkviken på Värmdö och har sökt "Global Grants" från Rotary International via "TRF, The Rotary Foundation" med medfinansiering från 13 Rotarydistrikt i de 8 BASRAN-länderna runt Östersjön.

Bidragen och budgeten uppgår till totalt 62.800 USD, dvs. med gällande kurs till dryga 567.000 SEK. Information om projekt läggs löpande ut på klubbens webbplats, där du kan följa projektets utveckling.

[Värmdö Skärgård Rotaryklubbs våtmarksprojekt](#)

Våtmarkens Dag vid Hemmesta Sjöäng på Värmdö den 12 april

arrangerades av Sportfiskarna i ett nära samarbete med Länsstyrelsen Stockholm, Värmdö kommun, den lokala Fågelklubben och Värmdö Skärgård Rotaryklubb m.fl. Det var strålande sol och massor av folk! I vårt Rotarytält lät vi barnen göra vattentester med hjälp av vattentestväskan (se nedan). Sportfiskarna visade gäddor och bjöd på grillkorv – totalt 1300 stycken. Fiskdammen hade längsta kön. Vi exponerade och sålde 25 böcker om havet i vårt tält. Dessutom hade vi ett barn"quiz" om Östersjön, som besvarades av 29 familjer under de 3 timmarna (kl. 10-13).

Senaste utbildningen av "Rotary Östersjöambassadörer"

Mellan den 12 februari och 15 mars utbildade vi 10 nya "Rotary och Rotaract Östersjöambassadörer". Utbildningen var på engelska och alla tre stegen genomfördes digitalt. Fyra av deltagarna var från distriktets klubbar i Lettland, tre var från den nya "Rotaract Club of Baltic Sea" och tre från "Rotaract Club of Malmö Lund International".

[Här kan du ta del av innehållet i steg 1 av utbildningen.](#)

[Här kan du läsa en summering av steg 3.](#)

Totalt är vi nu 82 utbildade ambassadörer från 32 olika Rotary- och Rotaract klubbar i Sverige. [Här kan du läsa listan över de nu utbildade ambassadörerna.](#)

Östersjögruppen i Nyköping

– kunskap, engagemang och konkret handling för Östersjön

Östersjögruppen inom Nyköping Rotaryklubb har under flera år varit en aktiv och samman-svetsad kraft med ett tydligt mål: att sprida kunskap om Östersjön och skapa engagemang för dess framtid. Genom regelbundna möten och 2–3 temaluncher per termin har gruppen etablerat en stark lokal närvaro och byggt upp ett brett nätverk av samarbetspartners, både regionalt och nationellt. Fem av gruppens medlemmar är dessutom certifierade Östersjöambassadörer.

Under det senaste året har gruppen arrangerat uppskattade lunchföredrag med experter från bland annat Sportfiskarna, Östersjökontraktet, Voice of the Ocean och Baltic Waters. I sam-band med dessa träffar har man även skapat mervärde genom försäljning av Lasse Åbergs populära böcker och lotterier med designade fågelholkar – aktiviteter som både engagerat och bidragit till insamlingar. Temaluncherna har blivit ett effektivt sätt att sprida Östersjöns ABC till både medlemmar och gäster.

Ett viktigt steg har varit att nå ut till gymnasieungdomar i regionen. Flera skolor har visat intresse för Östersjögruppens lektioner, och en skola har redan genomfört undervisningen. Ambitionen är att fler ungdomar ska få ta del av kunskapen och inspireras till att bli framtidens Östersjöambassadörer.

Samarbetet med Baltic Waters har utvecklats särskilt positivt. Östersjögruppen blev den första besöksgruppen på det nya fiskforskningslaboratoriet i Studsvik – ett mycket uppskattat studiebesök. Kontakten har även lett till att gruppen kunnat bidra med en första donation på 10 000 kronor, med målsättningen att fortsätta stödja stiftelsen genom kommande evenemang under hösten 2026.

I början av november arrangeras nästa större satsning: seminariet "Var rädd om Östersjön", riktat till gymnasieungdomar och allmänhet, uppdelat på två tillfällen under samma dag. Detta följer upp det framgångsrika seminariet 2024 och stärker gruppens roll som kunskapsspridare i regionen.

Det lokala engagemanget har också uppmärksammats – en regional bank har nyligen beviljat ett bidrag på 20 000 SEK till gruppens arbete. Framåt ser Östersjögruppen med tillförsikt på framtiden, inte minst inför att medlemmen Tommy Östman tillträder som distriktsguvernör, där förhoppningen är att Östersjöfrågorna får en naturlig plats i distriktets agenda.

Vänliga hälsningar Östersjögruppen Nyköping RK

Distriktskonferensen den 17-19 april i Riga

Antalet deltagare vid distriktskonferensen uppgick till 150, varav cirka hälften från Lettland och hälften från Sverige. [Här kan du läsa hela programmet.](#)

Punkt 13 i programmet lördagen den 18 april var:

“Take Action for the Baltic Sea: What We Can All Do?”

Eva Nisser, Chair of BASRAN Action Committee

Under konferensen hade vi också ett informationsbord om Östersjöprojektet i ”House of Friendship”. Vi samlade också under konferensen våra nyutbildade ”Rotary Östersjö-ambassadörer” från Lettland, de svenska tidigare utbildade ambassadörerna och de medlemmar från BASRAN:s styrelse som deltog samt andra Östersjöentusiaster på plats.

I Sverige har vi drivit Rotary ”Rädda Östersjön” i drygt 6 år och vi gläder oss nu oss åt att Rotaryklubbarna i Lettland, som är en del av vårt distrikt, nu visar intresse för och engagerar sig i att bidra till att förbättra miljön i och kring vårt gemensamma innanhav. De tre nyutbildade ambassadörerna Normunds Bakis, Arnis Kadikis and Salvis Roga promoverades och erhöll sina ”Save the Baltic Sea” kepsar under konferensen.

Kampanjen ”För Östersjön mot polio”

Vår partner Östersjökontraktet driver just nu en kampanj kallad ”För Östersjön mot polio”, som vänder sig till oss Rotarymedlemmar. De skänker en dos poliovaccin per tecknat Östersjökontrakt. Den skänkta dosen kompletteras som vanligt med ytterligare två doser från ”Gates Foundation” och på detta sätt blir ett barn fullvaccinerat mot polio när ett Östersjö-kontrakt tecknas av en Rotarymedlem. [Här kan du läsa mer och teckna kontraktet.](#)

Tips om seminarier och webinarier,

som arrangeras av partners, för den som vill tränga ned på djupet i Östersjön:

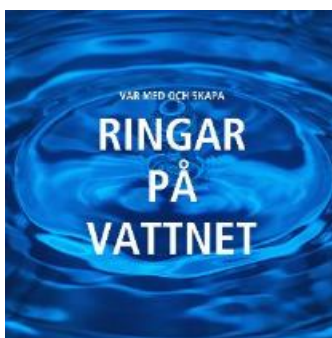
- Baltic Breakfast som arrangeras av Stockholms universitets Östersjöcentrum fysiskt och digitalt: "[Baltic Breakfast](#)"

- Ekosystembaserad Havsförvaltning – för ett hav i balans:

[EBHF, EkosystemBaserad HavsFörvaltning](#)

Avslutning

Vi hoppas att exemplen på aktiviteter ovan ger dig inspiration att genomföra lokala aktiviteter för att bidra till att förbättra miljön i och kring Östersjön och då även avrinningsområdena, dvs. det ljusgröna området på kartan på första sidan. Då lever vi upp till texten på vår logotype "People of Action".

Kom ihåg att du alltid kan kontakta oss om du har några idéer, frågor eller önskar ytterligare information. Väl mött vid kommande aktiviteter på nätet, men notera också att vi kan besöka klubbarna för att berätta mera och för att inspirera. Tillsammans kan vi, som vår svenska Rotary International Director Suzan Stenberg brukar säga, skapa "Ringar på vattnet".

**Vi avslutar med att önska dig en fortsatt trevlig vår och skön sommar!
Lycka till med aktiviteterna i klubbarna!**

Med bästa Rotary- och Östersjöhälsningar,
Östersjökommittén, Rotary distrikt 2405

Gun-Marie "Guje" Östedt-Axelsson, Värmdö Skärgård RK, ordförande

Wanja Bellander, Värmdö Skärgård RK

Catherine Legrand, Kalmar RK

Mats Kjaer, Riga International Rotary

Anna Notander, Strängnäs RK

Eva Nisser, Nacka RK

Åke Rolf, Norrköping Louis de Geer RK

Sven Rudberg, Värmdö Skärgård RK

Lars Sandberg, Söderköping RK

Jan Somp, Trosa RK

Yael Tågerud, Kalmar RK

P-O Wasteson, Söderköping RK